

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ

ΤΟΥ ΠΟΛ ΦΕΒΑΛ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Πρό όλιγου, είπε η ντόνα Κρούζ, νόμισες πώς είδες τὸ Γκονζάγκα νὰ μᾶς καταδιώκῃ μὲ ὄλη του τὴ σπεῖρα. Σιγουρα αὐτὸ ἦταν μιά ὀφθαλμαπάτη, ὀφειλομένη στὴν ἀδυναμία σου, γιὰτὶ ἐγὼ δὲν εἶδα ἀπολύτως τίποτε...

—Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ εἶν' ἔτσι! ψιθύρισε ἡ Αὐγὴ, ἀνατριχιάζοντας.

Ἐκεῖνα λεπτὰ τώρα βρισκόντουσαν ἡ μιά στὴν ἀγκαλιά τῆς ἄλλης, μιλιώντας γλυκὰ καὶ διακόπτοντας τὰ λόγια τους μὲ δάκρυα στοργῆς καὶ χαρᾶς, ὅταν ἔξαφνα ἡ ντόνα Κρούζ πετάχτηκε ἐπάνω μ' ἓνα πῆδημα κι' ἄρχισε ν' ἀφογκράζεται.

—Τὶ ἔχεις; ρώτησε ἡ Αὐγὴ.

—Τίποτε... Νόμισα πὼς ἄκουσα...

—Ἄκουσες τί;... Μὰ ναι... Ἄκουα κι' ἐγὼ... ἐπρόσθεσε μὲ τρόπο, Φλόρα, ἀκούω κουθέντες ἐδῶ κοντά...

Τὰ ἐν ὑπερδιεργεῖσι νεύρα της τὴν ἔκαναν νὰ ξεχωρίζῃ καὶ τοὺς πὸ ἐλαφροῦς θορύβους μὲ μεγαλύτερη εὐκολία ἀπὸ τὴ φίλη της.

—Γελιόμαστε ἴσως... θέλησε νὰ πῇ ἡ ντόνα Κρούζ.

—Ὅχι... δὲν γελιέμαι!... Εἰν' ἐκεῖ!... Εἰν' ἐκεῖ! Σοῦ λέω πὼς μιλοῦν ἐπὶ ὑπόγειο.

Ἡ δὺο νέες σφίχτηκαν ἡ μιά στὴν ἀγκαλιά τῆς ἄλλης.

—Θὰ μπορούσες νὰ περπατήσῃς;... Νὰ φύγουμε; ρώτησε ἡ ντόνα Κρούζ.

—Δὲν πιστεύω, ἀπάντησε ἡ Αὐγὴ.

Καὶ προσπάθησε ν' ἀνασηκωθῇ. Μὰ ἀμέσως πάλι ἔπεσε κάτω.

—Βλέπεις; εἶπε ἡ ντόνα Κρούζ.

Δὲν ἦταν πειὰ δυνατὸν νὰ ξεγελοῦνται: Θόρυβος φωνῶν ἀκουγόταν πραγματικὰ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ διαδρόμου.

Ἡ Αὐγὴ ξεχώρισε τὴ φωνὴ τοῦ Μοντωμπέρ.

—Εἴμαστε χαμένες! φώναξε καὶ τετώθηκε δόλοκληρη γιὰ νὰ μὴ λιποθυμήσῃ πάλι.

Κι' ἔξαφνα, ὁ Μοντωμπέρ, ὁ Ταράν κι' ὁ Νοσὲ πρόβαλαν, βγάζοντας θριαμβευτικὰς κραυγὰς. Καθένας τους κρατοῦσε τὸ σπαθί του στὸ ἓνα του χέρι κι' ἓναν πυρὸ ἀναμμένο στὸ ἄλλο.

—Νὰ τε!... Νὰ τε! φώναξαν. Μὰ τὸ θάνατο τοῦ Θεοῦ, φτάνουμε ἐγκαίρως!

Ὡστόσο, φαινόντουσαν οὖν νὰ διαστάζον νὰ προχωρήσουν... Περιμέναν νὰ βροῦν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν φυγάδων τὸ σπαθί τοῦ Λαγκαρντέρ κι' ἡ συμπλοκὴ θὰ ἦταν τότε... ἀνίση... Δὲν ἦσαν, παρὰ μόνον τρεῖς καὶ ὁ Λαγκαρντέρ θὰ μπορούσε ν' ἀντιμετωπίσῃ τριάντα τουλάχιστον.

—Εἴσατε μόνες, δεσποινίδες μου; ρώτησε ὁ Νοσὲ.

Ἡ ντόνα Κρούζ στεκόταν ὄρθια, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα καὶ τὰ μάτια της πετοῦσαν ἀστραπές. Ἄν ἐκεῖνὴ τὴ στιγμὴ εἶχε ἔξοφο στὸ χέρι, θὰ τὸ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν Αὐγὴ.

—Ἀναβροῖ! μουγκρίσει.

Μὰ ἐκεῖνοι δὲν φοβόντουσαν πειὰ Αὐτὴ ἢ προσβολή, τοὺς ἔκανε νὰ γελᾶσαν... Ἔθλεπαν πὼς ὁ Λαγκαρντέρ δὲν ἦταν ἐκεῖ.

Μὰ τώρα πρέπει νὰ γυρίσουμε πίσω, γιὰ νὰ δοῦμε πὼς οἱ φίλοι τοῦ

Γκονζάγκα μπόρεσαν νὰ φτάσουν ὡς ἐκεῖ.

Μόλις ὁ Πεϋρόλ κατώρθωσε νὰ μιλήσῃ, ἔκανε τὸν κύριό του ἐνήμερο τῆς καταστάσεως καὶ τοῦ φανέρωσε ὅσα ἤξερε.

—Υπάρχει μέσα στὸν κῆπο ἡ εἰσοδος ἐνὸς ὑπογείου, τοῦ εἶπε. Ἀπὸ κεῖ ἔφυγα... Κρατήστε με, γιὰ νὰ σὰς δεῖξω τὸ μέρος. Μὰ φοβάμαι ὅτι θὰ εἶνε πολὺ ἀργά!...

—Δὲν εἶνε ποτὲ πολὺ ἀργά! φώναξε ὁ Γκονζάγκας. Πάρτε τὰ ἔφη σας καὶ θὰ σὰς πῶ τί πρέπει νὰ κάνετε... Πρέπει πρὶν ἀπὸ δυὸ ὥρες νὰ βρισκόμαστε ὅλοι ἐδῶ μὲ τὴ λεία μας, γιὰ νὰ μπόρουμε νὰ περάσουμε τὰ σύνορα... Εἴσατε ἔτοιμοι;

Ὁ Πεϋρόλ σηκώθηκε μὲ δυσκολία καὶ δέκα χέρια ἀπλωθηκὰν ἀμέσως γιὰ νὰ τὸν κρατήσουν.

Ἡ Ζασέντα, ὄρθια σὲ μιά γωνία, δὲν ἔλεγε λέξι. Συλλογιζόταν ὅτι ὁ ἀδελφὸς της κι' ἡ δὺο νέες θὰ ἦσαν ἄρκετα μακριὰ κι' ὅτι δὲν θὰ εἶχαν τίποτε πειὰ νὰ φοβηθοῦν. Ἔτσι, ἀφοῦ πέρασε ἡ πρώτη της ἀνησυχία, δὲν ἔδωσε καμμιά σημασία στὶς ἀποκαλύψεις τοῦ Πεϋρόλ.

Ἄπλωσε μάλιστα τὸ χέρι της στὸ τραπέζι, ἀκούμπησε σ' αὐτὸ τὸ κεφάλι της κι' ἔκανε πὼς κοιμάται. Θὰ μπορούσε ἔτσι ν' ἀκούσῃ τὰ πάντα, χωρὶς ν' ἀντιληφθῇ κανεὶς τὴν ταραχὴ τοῦ προσώπου της.

Μὰ ὁ Γκονζάγκας χτύπησε τὴ γροθιά του ἀπάνω στὸ τραπέζι καὶ φώναξε:

—Ἀκολουθήστε μας, ξενοδόγα!... Εἶνε παράδοξο τὸ ὅτι ὁ πάρχου στὸν κῆπο σου μυστηριώδη περάσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μπόρεσαν νὰ φύγουν ἡ δὺο νέες... Τὶ εἶνε αὐτὸ ὑπόγειο;

Ἡ Βασκέζα, ἀδιάφορη, σηκώθηκε ἀπάω.

—Ὁ κ. ντὲ Πεϋρόλ ἄς μὴν ἀνησυχῇ! εἶπε. Εἶνε πολὺ ἐξαντλημένος γιὰ νὰ περπατήσῃ. Θὰ σὰς δείξω μόνη μου τὴν εἰσοδο τοῦ ὑπογείου αὐτοῦ, στὸ ὁποῖο εἰκοσι χρόνια πού εἰμ' ἐδῶ, δὲν εἶδα ποτὲ κανέναν νὰ κατεβαίη.

—Καὶ πὼς καταλήγει αὐτὸ τὸ ὑπόγειο; ρώτησε ὁ Μοντωμπέρ.

—Ἄλλοι λένε πὼς καταλήγει στὴν κὸλασι κι' ἄλλοι στὴ θάλασσα... Ἐγὼ δὲν ἔξερω τίποτε σχετικῶς...

Ἡ ἀταραξία τοῦ προσώπου της κι' ἡ γαλήνη τῆς ὁμιλίας της, ἀπομάκρυναν ἀπ' αὐτὴν κάθε ὑποψία.

—Ἄν κατεβήτε στὸ ὑπόγειο, ἐξακολουθήστε, σὰς χρειάζονται πύρσοι... Νὰ, πάρτε!...

Ἄναψε ἓναν πυρὸ καὶ μοίρασε τρεῖς-τέσσερες ἄλλους στὸ Γκονζάγκα μὲ λύσσα. Θὰ κατεβόμμε, ἔστο κι' ἂν πρόκειται ν' ἀναζητήσουμε ὡς τὴν κὸλασι τὴν Αὐγὴ ντὲ Νεβέρ.

—Ἐμπρός λοιπὸν, κύριοι! φώναξε τότε ἡ Βασκέζα. Θὰ σὰς δείξω τὸ δρόμο ἀπὸ τὸν ὁποῖο πᾶνε στὴν κὸλασι!

Ἄφισαν μέσα στὸ πανδοχεῖο τὸν Πεϋρόλ κι' ἀκολουθώντας τὴ Ζασέντα, κατέβηκαν ὅλοι στὸν κῆπο. Σὲ λίγο ἡ Βασκέζα στάθηκε μπροστὰ στὸ πηγάδι.

—Δὲν εἶνε καὶ πολὺ βαθύ, τοὺς εἶπε μὲ μὴ ἀδιόρατη εἰρωνεία. Ἄκουστε...

Καὶ παίρνοντας ἀπὸ κάτω μιά πέτρα, τὴν ἔριξε μέσα στὸ πηγάδι. Σὲ δυὸ-τρεις στιγμῆς, ἡ πέτρα εἶχε φτάσει στὸ βυθό.

—Καὶ τώρα ποῖς θὰ ἔχη τὴν τιμὴ νὰ μῆτ' ἴδῃ; φώναξε ἔξακολουθῶσα.

Ὁ Μοντωμπέρ ἔπληρε τὴν Αὐγὴ στὰ χέρια του καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες διευθύνθηκαν πρὸς τὴν ἔξοδο...

Καλό ταξίδι, κύριοί μου... Πάω να ετοιμάσω το γεύμα σας, έκτος αν προτιμάτε να φάτε εκεί κάτω με το Διάβολο.

Όλοι κατάλαβαν πώς τους κορόιδευε, μα κανείς δεν είχε όρεξη να τής απαντήσει. Αυτή η μυστηριώδης άποστολή, έπειτ' από μία νύχτα γλιετιού, δεν ήταν καθόλου του γούστου τους.

—Ο Μοντωμπέρ, ο Ταράν κι' ο Νοσέ θα κατεβούν μαζί μου εδώ κοντά! πρόσταξε ο Γκονζάγκας. «Όσο για σας τους άλλους.—εμπρόσθεσε γυρίζοντας προς τους τρεις που απόμειναν.—πάρτε τάλογα σας και τρέψτε στα περσιώδη της πόλεως... Αυτό το υπόγειο δεν πάει ούτε στην κόλαση, ούτε στη θάλασσα, μα χωρίς άλλο στην έξοχή. Ξεχω από τα τείχη της πόλεως... Πρέπει να μάθετε πού, είτε ανακαλύπτοντας την έξοδο του, είτε ρωτώντας σχετικούς τους χωρικούς... Έτσι εσείς θάσαστε μπροστά κι' έμεις πίσω και θα πιάσουμε τις περιστερές μας.

Και, πέφτοντας καταγής, φώτισε με τον πυρό του το στόμα του πηγαδιού.

—Βλέπω, είπε, σιδερένιους γάντζους... Άκολουθήστε με... 'Η σκάλα είν' έτοιμη!...

Και γώθηκε μέσ' στο πηγάδι, ακολουθούμενος από τους τρεις συντρόφους του. Οί άλλοι τρεις έπεσαν να έκτελέσουν τις διαταγές του. Κι' έτσι δεν έμεινε στο παιδοχείο κανείς άλλος, εκτός από τον Πεϋρόλ και την ξενοδόχα.

Η Βασκέζα πήρε ένα στράμα, που το άπλωσε από πάτωμα κι' ο Πεϋρόλ έσπλώθηκε σ' αυτό μ' ανακούφισι.

Ένωμεταξύ, ο Γκονζάγκας κι' οί τρεις ακόλουθοί του, προχωρούσαν πεζοί μέσα από υπόγειο. Κρατούσαν όλοι το σπαθί τους στο χέρι, γιατί δεν ήξεραν τι θα συναντούσαν μπροστά τους.

Στο ύψος έδαφος, διέκριναν σέ λίγο τα ίχνη των δυο νέων γυναικών. «Όσο για τα σασδάλια του Άντωνή Λάχο, τ' άποτυπώματα που είχαν αφήσει, ήταν τόσο ανάλαφρα, ώστε μόνο ένα γυμνασμένο μάτι θα μπορούσε να τα διακρίνει.

Μά σέ λίγο δεν έθελπαν πειά μπροστά τους, παρά μόνο τα ίχνη δυο ποδιών, αντί τεσσάρων. Τί είχε άπογίνει λοιπόν ή μια από τις δυο γυναίκες κι' από πού εχ' έξαφανιστή;... Και ποιά ήταν αυτή, που είχε εξαφανιστή;... 'Η Αύγη ή ή ντόνα Κρούζ;

Έμαζαν μέ τους πυρσούς τους και τα ξίφη τους όλες τις γωνίες, τα κοουφάματα, το θόλο και το υπόγειο... Τίποτε... Και όμως, μονάχα ή μία γυναικία εχγε εξακολούθησε τό όρόμο της...

Ο Γκονζάγκας είχε κυριευθή από μία μακριασμένη όργη... Θά του έφευγε τάχα ή λεία του;... Ξαναθρήκε σέ μία στιγμή όλη την όρμη των είκοσι χρόνων του και όρμησε μπροστά, τρέχοντας σαν τρελλός.

Οί τρεις σύντροφοί του όρμησαν έξοπισ του, μα ο Γκονζάγκας είχε προηγήθί τόσο, ώστε δεν μπόρεσαν να τον συναντήσουν.

Βέβαιον ότι θα τον συναντούσαν πιο μακριά, προχώρησαν κι' έφτασαν σέ λίγο στο σημείο, όπου το υπόγειο χωριζόταν στα δύο. Πήραν τον άριστο διάδρομο και λίγο πιο πέρα ξαναείδαν νωπόστα τ' άποτυπώματα τεσσάρων γυναικείων ποδιών, που σέ λίγο τους ώδηγησαν μπροστά στην Αύγη και την ντόνα Κρούζ.

—Παραδόθηκε, δεσποινίδες μου! είπε ο Μοντωμπέρ. Έτσι δεν θά πάθετε κανένα κακό.

Η Φλώρα, που τους κούτταζε περιφρονητικά, είδε ότι φοβόντουσαν να τις πλησιάσουν.

—Εφύγατε λοιπόν μόνες σας; τις ρώτησε ο Νοσέ.

—Όχι!... άπάντησε ή ντόνα Κρούζ.

—Και ποίος λοιπόν σας συνώδευσε σ' αυτό τον υπόγειο διάδρομο;...

—Τί σας ενδιαφέρει;... Πάντως, δεν διατάζω να σας τό πώ... Μας συνώδευσεν εδώ ένας άντρας γενναίος και τίμιος, που δεν θάρρησε ή ξαναγυρίσει.

Οί τρεις φίλοι του Γκονζάγκα κυτάχτηκαν.

—Διάβολε! μουρμούρισε ο Νοσέ. Αυτός ο άντρας δεν μπορεί, παρά να είναι ο Λαγκαρντέρ!...

—Τό φοβάμαι για σας... είπε ή Αύγη, που είχε άρχισει να ξεθαρεύει. Τρέμετε κιόλας!...

—Έμεις τρέμούμε!... Καθόλου!... άπάντησε ο Μοντωμπέρ. Εύαρεστηθήτε να μάς ακολουθήσετε, δεσποινίδες μου...

—'Η δεσποινίς ντέ Νεθέρ δεν μπορεί να περπατήσει, φώναξε ή ντόνα Κρούζ. Κύριοι, άν δεν χάσετε κάθε αίσθημα αξιοπρεπείας και τιμής, σας ξεορκίζω να την αφήσετε εκεί που βρίσκεται!...

—Θά την μεταφέρουμε όσο μπορούμε πιο άπαλά, είπε ο Ταράν. Έξέ άλλο, ή έξοδος των υπογείων θα είν' εδώ κοντά... Οί τρεις άντρες άναζήτησαν την έξοδο και τή βρήκαν.

Η δυο νέες γυναίκες είχαν ριχτή ή μία στην άγκαλιά της

άλλης.

Κάθε αντίσταση ήταν περιττή: Είχανε πάλι πέσει στα χέρια των όημων τους!...

—Πού είνε ο Γκονζάγκας; ρώτησε έξαφνα ο Μοντωμπέρ.

Οί τρεις άντρες κυτάχτηκαν άνηχοι.

—Έπρεπε να βρίσκεται πριν από μάς εδώ!... Δεν είνε δυνατόν ν' άποπληνίστηκε... Μά τί άπόγινε;... Δεσποινίδες, μήπως είδατε τον κ. Γκονζάγκα;... Άπάντηστε!...

Μιά άσπρη θριαμβού πέρασε από τα μάτια της Φλώρας, μα δεν είνε τίποτε....

Οί τρεις άντρες αυλλογιόστηκαν συγχρόνως ότι άν αυτόι δεν είχαν βρή πουθενά τό Λαγκαρντέρ, αυτό σήμαινε πως ίσως ο Γκονζάγκας τον είχε συναντήσει.

Κρύος ιδρώτας γλύστρησε στους κροτάφους τους.

—Άν γάθηκε, είπε ο Ταράν, προσπαθώντας να κάνει τον άδιόφρο, θα ξαναθρηθί! Έμεις πάμε.

Ο Μοντωμπέρ πήρε την Αύγη στα χέρια του, κι' οί τρεις άντρες διευθύνθηκαν προς την έξοδο του υπογείου.

Η ντόνα Κρούζ πήγαινε μπροστά

X

ΟΠΟΥ Ο ΓΚΟΝΖΑΓΚΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΦΑΝΤΟΣ

Όταν ή Ζασέντα είδε να παρουσιάζονται έξαφνα μπροστά της ο Μοντωμπέρ, ο Νοσέ και ο Ταράν μαζί με τις δυο νέες, ένα δάκρυ κύλησε από τα μάτια της, ένα δάκρυ που φρόντισε να τό κρύψη από τον Πεϋρόλ.

Δεν μπορούσε να καταλάβη πώς είχε άποτύχει ή φυγή τους, που τόσο καλά την είχε οργανώσει ή ίδια. Συγχρόνως ή άπουσία του άδελφού της της προκάλεσε μία άπερίγραπτη άγωνία. 'Η ντόνα Κρούζ τό άντελήφθη αυτό και για να την καθησύχηση, έσπευσε να πη σ' αυτούς που τίς είχαν πιάσει:

—'Η δίσ ντέ Νεθέρ πρέπει ν' αναπαυθή... Ο ύπνος της είνε άπαραίτητος... Και σας δινω τό λόγο μου ότι δεν θά έπιχειρήσουμε να δραστηρευόμαστε, όσο ο άνθρωπος που μάς φυγάδευσεν, δεν έρχεται να μάς ζητήσει!... Από σάς εξαρτάται να προσέχετε, γιατί σέ λίγο θα βρίσκειται εδώ.

Αυτά τά λόγια έδιωξαν έντελώς τις άνησυχίες της Ζασέντα.

Ο Πεϋρόλ, βλέποντας τις δυο φυγάδες να έμφανίζονται, χαμογέλασε θριαμβευτικά. Άνασκήώθηκε στον ένα του άγκώνα και τους είπε με μοχθηρία:

—'Ισως θά είχατε πετύχει τό σκοπό σας, άν δεν ήμουνε εγώ εδώ ν' άγρυπνώ... Μην έπιχειρήσετε καμιά καινούργια άπόπειρα, γιατί δεν θάχη μεγαλύτερη έπιτυχία από την πρώτη. Όσο είν' εγώ εδώ για να σας φυλάω, κανείς δεν θα σας άπαγάγη.

Η ντόνα Κρούζ, θαρραλέα πάντοτε, του άπάντησε με τόνο, που φάνερνε όλη την άδραση, που της προκαλούσε τό ύποκειμενό τό:

—Χά! Χά!... Και ποίος σας λογαριάζει έσας, αξιότιμε κύριε Πεϋρόλ; Άν μ' άκούγαν έμένα, δεν θά είσαστε ζωντανός αυτή τή στιγμή...

—Σας εύχαριστώ, δεσποινίς! Αυτό σημαίνει, άν δεν άπατώμαι, ότι άπ' τό γοητευτικό σας στόμα έβγήκε ή θανατική μου καταδική!...

—Γιατί να τό άρνηθώ; Έκανε άδιάφορα ή ντόνα Κρούζ. Όταν πειδοπάτη κανείς μία έχθρα, κάνει μία καλή πράξη.

Και μέ τά χέρια σταυρωμένα, προκλητικά, σαρκάζοντας, έσκυψε πάνω άπ' τό στρόμα όπου κοίτασαν ο έπιστάτης του Γκονζάγκα, και πρόσθεσε:

—Ένας σκύλλος πιστός σαν και σας κύριε Πεϋρόλ, δεν θάπρεπε να χάνη ποτέ τον άφέντη του. Λοιπόν, ρωτήστε αυτούς τους κυρίους τί άπόγινε ο έντιμότατος πρίγκηψ Γκονζάγκας, του όποιου είστε τόσο όδοιο!...

Στριφογύρισε άπάνω στα τακούνια της και, γυρίζοντας προς τή Ζασέντα, τής είπε:

—Κυρία, άς οδηγήσουμε τή δεσποινίδα Νεθέρ στο κρεβάτι της!...

Η ξενοδόχα ώδηγησε τις δυο νέες στην κάμαρη, που είχαν άρήσει πριν από λίγες ώρες, μέ την έλπίδα ότι δεν θα ξαναγύριζαν ποτέ σ' αυτή.

Μη φοβάστε τίποτε να τον άδελφό σας, μισθύρισε ή ντόνα Κρούζ στο αυτί της Βασκέζας, όταν βρέθηκαν μόνες. Όστε τον είδαν καθόλου, ούτε ύποψιάζονταν πως μάς βοήθησε στην άπόδρασή μας...

Η Αύγη δεν μιλούσε καθόλου, γιατί την είχε πιάσει δυνατός πυρετός. Τά γόνιάτά της λύγιζαν κάτω άπ' τό βάρος του σώμα-

τός της. Η άλλοπαλλήλες συγχίσεις την είχαν τσακίσει.

Ο θάνατος της φαίνεται προτιμότερος, από τη ζωή της, που θα ήταν αντριμμένη στο έβρη, αφού η τελευταία προσπάθειά της για ν' ανακτήσει την ελευθερία της είχε αποτύχη.

Ψυχρή ευγενεικιά και κόρη μεγάλης ράτσας, αν κι' ένοιωθε τον έαυτό της αδύνατο να παλαίψη, ωστόσο αυτό δεν την έκανε να ξεχάσει να εκδηλώσει την ευγνωμοσύνη της.

Με τα δύο της χέρια περαμαίνοντας στο λαμίο της Ζασέντας, η όποια τη βοηθούσε να γυθί, της έλεγε :

—Θα μάς πάρουν, αφάραλως από δω... Δεν φτάσαμε ακόμα στο τελευταίο σταθμό του Γολγοθά μας. Πριν φύγουμε, σάς εμαρτυρώ από τὰ βάθη της καρδιάς μου γιά δ,τι κάνατε γιά την άφορισή τη δική σας και του αδελφού σας γιά ένα φτωγό πλάσμα, που δεν σάς εινε τίποτε και που δεν μπορεί να κάνει τίποτε άλλο γιά σας, παρά να σάς φιλήσει σαν αδελφή. 'Ο οδηγός μας ήταν γενναίος κι' είχε μεγάλη καρδιά... 'Αν άποτύχαμε, παρ' όλη τη βοήθειά του, αυτό σημαίνει ότι η ώρα δεν έφτασε ακόμα και ότι ο Θεός δεν θέλει την άπελευθέρωσή μας. Μά θ' άπελευθέρω τάχα ποτέ; 'Όλα τελειώσαν, όλα τελειώσαν και δεν υπάρχει πειά καμιά ελπίδα...

Μά η Βασκέζα άνασήκουσε περήφανα τό ένεργητικό κεφάλι της και φώναξε :

—'Όχι, υπάρχουν έλπίδες ακόμα. Γιά μιά στιγμή φοβήθηκα πώς ο αδελφός μου είχε πεθάνει... Μά ζή κι' εμια, κι' εγώ έδω!... Ποιός θάς εμάς έμποδιση να κάνουμε μι' άλλη άποπειρα, στη στιγμή που θά μπορούσα να τρυπήσω μόνη μου τὰ στήθη αυτών που βρίσκονται κάτω;

Η άγρία έκφρασις που είχαν πάρει τό χαρακτηριστικά της Βασκέζας, την έκανε ακόμα πιο φάρασα. Τό φέρος φάτισε τό μέτωπό της. Η γυναίκα παραχαρώσε τη θέσι της στην ήρωίδα γιά να ταλαίψη και να νικήσει...

Γύρισε κατευτινι προς τη ντόνα Κρούζ και τη ρώτησε :

—Τι συνέβη;... Λέγετε γρηγορα... Πρέ πει να ξανακατέβω κάτω...

—'Εκείνη την έκανε άνημερη τών διαφόρων περιπετειών της φύξης τους και της άποτυχίας της.

—Δέν φταίτε ούτε οείς, ούτε ο αδελφός μου γ' αυτή την άποτυχία, ειπε η Ζασέντα. 'Ηταν έπι τωλύς τυχαία. Μά δεν χρειάζεται και πολλός καιρός γιά να γίνουν οι ζωηνοί πεθαμμένοι γιά να πέσουν ή άλυοίσε των αιχμαλώτων και γιά ν' άπολείνι ο Θεός δικαιοσύνη... 'Ο ήλιος μόλις άνατείλει... 'Ο Θεός μόνο ξερεί τι μπορεί να συμβεί ώς δτου να δύσει... 'Αναπαυήτε και οείς λίγο. Θά ειπετε πολλό κουρασμένη.

—'Όχι, άπάντησε η ντόνα Κρούζ. 'Ο βπος δεν θά μου έκλινε τὰ μάτια Προτιώ να βρίσκωμαι κοντά σας.

Η δύο γυναίκες κουβέντισαν μερικέσ στιγμης ακόμα με σιγαή φωνή και έπειτα κατέθηκαν κάτω.

Μέσ' στη σάλλα ο Πευρόλ, πελιδνός πάντοτε, είχε άνακαθίσει στο στράωμα του κι' έρωταόσε τούς τρεις ευγενείς σχετικώς με την νυχτερινή περιπλάνησι τους στο ύπναιο.

Μά τη γαρά τους που είχαν πιάσει τίς δύο φυγάδες, την είχε διαδεχτεί τώρα μι' άνησυχία γιά την τύχη του Γκουνζάγκα. Έκαναν ένα σωρό ύποθέσεις κι' η ίδια τρομερή έρώτησι τούς βασάιζε και τούς τέσσερες :

—Ποιός ήταν ο άνθρωπος που είχε προετοιμάσει τη φυγή τους και τίς είχε οδηγίσει σ' αυτή;

—Ένα μονάχα όνομα παρουσιαζόταν στο μυαλό τους : 'Ο Λαγκαρντέρ!

Κι' η σκέφι αυτή του Λαγκαρντέρ έκανε τον Πευρόλ να χάσει τό λίγο χρώμα που το άπομένε... Αυτό τό πρόσεξε άμέσως η ντόνα Κρούζ, γιάτι μόλις τόν ξεναίσει, του ειπε :

—Είσατε χλωμός κύριε... Κοιμηθήκατε λοιπόν τόσο άσχημα άπόψε... Γιάτι λοιπόν δεν θέλετε ν' άκολουθήσετε τό παράδειγμα του κυρίου σας... να κοιμηθήτε γιά πολλό καιρό... γιά πάντα;...

—Γιά πάντα; τραύλιο ο έπιστάτης. Ξέρετε λοιπόν που εινε ο κ. πρίγκιψ; Μιλήστε...

—'Ισως! ψιθύρισε η 'Ατοιγγοπούλα χλωμή. 'Ένας άνθρωπος σαν τόν κ. Γκουνζάγκα, δεν χάνεται εύκολα κι' αν ξεαφανίστηκε, αυτό σημαίνει ότι κάποιο πολύ σοβαρό έμπόδιο βρέθηκε στο δρόμο του... Λοιπόν, μεταξύ τών πολύ σοβαρών έμποδιων που θάθελε ν' άποφύγη, εινε και κάποιο σπαθί...

'Ο Πευρόλ έφερε τό χέρι του στο μέτωπό του και ξεαναίπε :

—Κάποιο σπαθί...

Ναί, κύριε... 'Όχι κάποιο προδοτικό σπαθί, που χτυπάει από

πίσω, όπως στους τάφρους του πύργου τοι Κάλουε... μά ένα σπαθί τίμιο, που χτυπάει από μπροστά και τρυπάει τό μέτωπο, άνάμεσα στα δύο μάτια...

Αυτή η άνόμησι δεν ήταν καθόλου ευχάριστη γιά τόν Πευρόλ. Τά βλέμματα του βυθίστηκαν στα μάτια της νέας κόρης, πετώντας σίτες.

'Εκείνη το ειπε σαρκαστικά :

—Μη με κυττάξετε έτσι, κύριε... Μά τί πάθετε άπόψε;... Δεν ξερετε ότι εινε έπικίνδυνο στην ήλικία σας να σκαρφαλώνετε σ' άνεμόκαλες, γιά να βλέπετε τί γίνεται μέσα στα δωμάτια τών νέων κορτσιών;

Η λύσσα του Πευρόλ είχε φθάσει στο κατακόρυφο.

—Τά λόγια σας αυτά μπορούν να σάς στοιχίσουν ακριβά, ειπε. Λημονάτε ότι δεν είσατε πειά έλευθερη;

—Δέν λημονώ ότι δεν είσατε τίποτε άλλο, παρά ένας δουλος στην ύπηρεσία ενός άτιμου κι' ότι ο άτιμος αυτός άνθρωπος ξεαφανίστηκε, όπως χωρίς άλλο θα ξεαφανίστηκε και οείς σέ λίγο. Τότε κι' η Άλύγι κι' εγώ θά είμαστε ελεύθερες γιά πάντα...

'Ο Πευρόλ, καταπίνοντας μιά κραυγή πόνου, σηκώθηκε δριβιος κι' άρπάζοντας την ντόνα Κρούζ από τό χέρι, τη ρώτησε με όργη :

—'Ο Γκουνζάγκας εινε ζωητανός ή πεθαμμένος; 'Απαντήστε.

Μά η ντόνα Κρούζ, χωρίς να χάσει καθόλου την ψυχραιμία της, τρώθηκε τό χέρι της και τό άπάντησε στον ίδιο ειρωνικό τόνο :

—Ρωτήστε καλύτερα αυτούς τούς κυρίους που τόν συνάδεωσαν... Ξέρω κι' εγώ τί άπόγινε;... Αυτό που ξέρω, εινε ότι άπόψε ή δεσποινίς ντε Νεβέρ κι' εγώ θά ξεαναπαύουμε τό δρόμο του Παρισίου, χωρίς εσάς βέβαια...

Ύπηρχαν βέβαια πολλά ψέμματα στα λόγια αυτά της ντόνας Κρούζ, μά εκείνη, μιλώντας έτσι, βασιζόταν στην τύχη. 'Εξ άλλου, η ξεαφάνισι του Γκουνζάγκα άφηνε τό πεδίο έλευθερο σέ κάθε έλπίδα. 'Επιπλέον ή ελπίση στην προσεχή άφιξι του Λαγκαρντέρ, ίσως και του Σαθερνύ, κι' αυτές ή μουσικές έλπίδες της έπαιζαν σπουδαίο ρόλο στην τόλμη της.

'Εκείνη τη στιγμή, ο 'Οριόλ, ο Λαθαλάιαν κι' ο βαρώνος ντε Μπατί, ξεαναγύρισαν άπ' την ξερευνήσι τους. Του κάκου είχαν ψάξει βλα τὰ περιχώρα της πόλεως, δεν είχαν άνακαλύψει ποημένα την ξεροδο του τόποιου. Αυτό όμως που τούς ξεαφίαζε τωρα, δεν ήταν τόσο τό ότι η δύο νέες είχαν συλληφθή και πάλι, όσο ή μουστριώδης ξεαφάνισι του κυρίου τους.

Η σπειρα λοιπόν βρισκόταν πειά εν άπαρτία, μά τὰ είχε χαμένα γιάτι έλειπε αυτός που ήταν τό κεφάλι της και, χωρίς αυτόν, ο όρίζοντας φαίνονται σέ δλους σκοτεινός.

Κανένα δεν συλλογιζόταν πειά ούτε να φάη, ούτε να πιή. Και σαν να τούς κορόιδευε, η Ζασέντα τούς ειπε :

—Τό πρόγευμά σας ειν' έτοιμο. Περιμένω διαταγή σας να σάς σερβίρω... 'Ωστόσο δεν θά σάς κρατήσω υπερτροφία τη νύχτα... Δεν κοιμηθήκα καθόλου κι' έχω τό κεφάλι μου βαρύ...

—'Αν σάς χρειάζεται κανείς γιά να σάς φέρω κρασί, να ο αδελφός μου, ένα καλό παλληκάρι, που μόλις έφτασε από τό Μποσσογκ και που θά σάς τραγουδήση βασκέζικα τραγούδια, αν θέλετε...

Τό πρόσωπο του γενναίου 'Αντών Λαχό φάνηκε στο άνοιγμα της πόρτας. Είχε ξεαναγύρισει θλιμμένος κι' άπογοητευμένος, κατηγορώντας τόν έαυτό του ότι δεν είχε κάνει καλά την άποστολή του.

Μά μερικά λόγια της αδελφής του κι' ένα βλέμμα γεμητό ευγνωμοσύνη της ντόνας Κρούζ, έρριξαν λίγο βάλασμα στην καρδιά του και τόν έκαναν να καταλάβη ότι δχι μόνο δεν έπρεπε να φοβάται τίποτε, άλλα και ότι η παρτίδα δεν είχε τελειώσει ακόμα κι' ότι βασιζόντουσαν σ' αυτόν.

—Στίς διαταγές σας, ξεχωτάτω, ειπε. 'Αν θέλετε, καθόσαστε στο τραπέζι γιά να σας σερβίρω.

'Ο Πευρόλ, ακούγοντας τη φωνή του, άνασκίρτησε. Κάπου την είχε άκούσει αυτή τη φωνή.

Κύτταξε τό νεαρό Βασκέζο με προσοχή. Μά αυτός αντίκρισε τό βλέμμα του με τόση άδιαφορία, ώστε ο έπιστάτης του Γκουνζάγκα ένοιωσε την πεποίθησι του να κλονίζεται, κι' άποφάσισε γιά να πεισθή όριστικά να όποθάλη τό Βασκέζο σέ μιά άποφασιστική δοκιμασία.

—'Ο Ύψηλότατος πρίγκιψ δεν γύρισε ακόμα, ειπε. Θά τόν περιμένουμε και ίσως να άναγκαστούμε να ψάξουμε να τόν βρούμε...

('Ακολουθεί)

